

Til

Kulturdepartementet

Foreningen Oslo Sinfonietta og Cikada
Kongens gate 4
0153 OSLO

Høringssvar NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014

Foreningen Oslo Sinfonietta og Cikada takker for at vi er invitert til å gi høringssvar i forbindelse med NOU 2013:4. Vi har lest utredningen med stort interesse, og herunder følger kommentarer til valgte deler.

Først en generell bemerkning: vi er imponert over det grundige arbeidet som er lagt ned, og mener at Kulturutredningen 2014 er et viktig dokument som fortjener å bli lagt til grunn for mye av det videre arbeidet i Kulturdepartementet angående disse spørsmålene.

Vi har begrenset oss til de kapitlene som berører vårt felt direkte (musikkensembler, nyskaping og forholdet Norsk Kulturråd/KD).

Kapittel 11.18, følgende tekstavsnitt fra utredningen:

Vi har sett at på flere kulturfelt som er «tunge» i budsjettmessig forstand, har ikke den økte ressursinnsatsen gitt seg utslag i en tilsvarende økning i kunstproduksjon og publikumsbesøk. I gjennomgangen av utviklingen på scenekunstmrådet pekte vi på misforholdet mellom den økte ressursinnsatsen og «output» i form av forestillinger og publikumsbesøk. Her kan man snakke om at det er en ubalanse i verdikjeden i kulturfeltet, ved at mye av ressursene har gått til å stimulere det utøvende produksjonsleddet, uten at dette har bidratt til å stimulere formidlingsleddet og publikumsleddet i verdikjeden på en tilsvarende måte.

1. Mye av det samme bildet gjør seg gjeldende på orkesterfeltet og det visuelle kunstfeltet. På disse områdene er det vanskelig å se at Kulturløftet har ført til noen stor oppblomstring av kunstnerisk produksjon og publikumsoppslutning. Felles for disse politikkområdene er at ressursinnsatsen i hovedsak går til store kulturinstitusjoner. Den økte ressursinnsatsen til disse institusjonene ser i

begrenset grad ut til å ha stimulert den skapende kunstneriske virksomheten innenfor og utenfor institusjonene. Det oppføres lite ny norsk dramatikk ved institusjonsteatrene, lite ny norsk musikk ved orkesterinstitusjonene og Nasjonalmuseet har relativt små ressurser til innkjøp av kunst.

For det andre mener utvalget at det bør gjøres grep i driften av kulturinstitusjonene, slik at denne i større grad enn i dag stimulerer den skapende kunstneriske virksomheten. Det kan synes som om de økte bevilgningene til kulturinstitusjoner på scenekunstmrådet, musikkområdet og området for visuell kunst, i begrunnet grad har fungert som en stimulanse for produksjon av ny norsk dramatikk, musikkkomposisjoner eller visuell kunst. Utvalget vil understreke betydningen av at kulturinstitusjonene har et ansvar for å fungere som drivkrefter for kunst- og kulturproduksjon også utenfor institusjonenes grenser. I framtida bør det fokuseres sterkere på denne dimensjonen. I denne forbindelse bør det vurderes om det at kulturinstitusjonene skal bidra til framføring av ny norsk dramatikk, musikk og til innkjøp av kunst skal gjøres til et mål for deres virksomhet.

Til dette har vi følgende kommentarer:

Foreningen Oslo Sinfonietta og Cikada har som sitt primære mål å arbeide med ny kunstmusikk. Vi har, særlig i de senere år, aktivt søkt samarbeid med store norske kulturinstitusjoner (bl. a. DNO&B) for å sammen utforme og utvikle nyskapende konserter og musikkdramatikk.

Våre erfaringer med slike samarbeidsprosjekter er blandede. Vi er klar over at vi gjennom slik samhandling kan oppnå store resultater, da institusjonene råder over scener, teknikk og kunstnerisk kompetanse som kompletterer vår egen. Vårt eget driftsbudsjett kan ikke alene finansiere slike satsinger. Men vi mener at tydelige signaler fra institusjonenes eiere og bevilgningsgivere mht betydningen av å støtte opp under nyskaping, og insentiver for å gå i aktiv samhandling med frie aktører, vil kunne gi oss bedre klima i fremtidige samarbeidssituasjoner. Her vil vi gjerne bistå med våre erfaringer i en fremtidig drøfting av disse problemstillingene.

Kapittel 13.4, følgende tekstavsnitt fra utredningen:

Utvalget mener at kvalitetskriteriene i de eksisterende støtteordningene til kunstnere og kunstnerisk produksjon bør spisses, og at disse midlene bør konsentreres på færre mennesker. Etter utvalgets oppfatning er det i dag en tendens til at disse midlene i for stor grad «smøres tynt ut over» søkermassen. Gjennom en skjerping av kvalitetskravene og ved å gi større midler til færre søkere, vil man kunne bidra til å skape et tydeligere skille mellom dem som har kunst som et selvstendig levebrød og dem som livnærer seg gjennom et annet yrke. Dette vil kunne bidra til å gi bedre arbeids- og levevilkår for dem som er «innenfor», samtidig som arbeidskraftoverskuddet reduseres. Når det gjelder de ulike støtteordningene under Norsk kulturfond, er utvalget av den oppfatning at utvidelser i den økonomiske rammen for slike ordninger i dag

ofte brukes til å innvilge støtte til flere søkere. Etter utvalgets oppfatning bør man i framtiden heller legge vekt på å gi romsligere tildelinger til søkere som tilfredsstiller kvalitetskrav, enn å innlemme flere i ordningene. Ett annet grep som kan være interessant i denne sammenhengen, er å utforme støtteordningene etter en to- eller tretrinnsmodell, hvor støtte gis på et kortvarig, middelslangt og langvarig grunnlag.

Kommentar:

Selv om Foreningen Oslo Sinfonietta og Cikada har et bedre økonomisk fundament idag sammenlignet med situasjonen for 5-10 år siden, mener vi at dette er riktig vei å gå. For å oppnå større gjennomslagskraft og langsiktighet vil det å samle seg om færre aktører kunne gi gode resultater. Vi arbeider med bestillingsverk og konsertproduksjoner med en horisont på flere år fremover, og en større forutsigbarhet er avgjørende for å kunne gå inn i langsiktige prosjekter.

Vi er kjent med at Norsk Kulturråd har åpnet for flerårige søknader innenfor ensemblestøtteordningen. Da vi idag har en finansiering som er 60/40-fordelt mellom Norsk Kulturråd og Oslo kommune, er det allikevel ikke uproblematisk for oss å søke flerårige tilskudd fra Norsk Kulturråd, da Oslo kommune ikke åpner for å bevilge midler langsiktig. Vi er klar over at dette ikke er en situasjon som Kulturdepartementet ensidig kan påvirke, men velger allikevel å nevne det som en faktor vi må ta hensyn til i vårt arbeid.

Følgende kommentar fra Norsk Komponistforening underbygger argumentasjonen:

Kapittel 11.4.3 fra utredningen:

Ifølge Norsk Komponistforening er det det frie feltet som i dag generer flest oppdrag for norske komponister.

Kommentar:

Hvis det er slik, at det idag er det frie feltet som er norske komponisters hovedsaklige oppdragsgiver, mener vi at det er gjennom styrking, trygghet og langsiktighet i finansieringsordningene for disse gruppene/ensemblene, som man kan oppnå en hurtig økning av aktiviteten. Vi mener også at de store institusjonene bør ta et større ansvar for ny, norsk musikk, men for umiddelbar effekt er stimulans til de frie gruppene sannsynligvis mere effektiv.

Vi vil også fremheve at vår virksomhet er internasjonal i sin karakter. Mange av Oslo Sinfoniettas og Cikadas produksjoner, med stor andel norsk nyskrevet musikk, reiser ut av Norge og vises på internasjonale scener. Vi har etter over 25 års drift bygget opp et stort kontaktnett innenfor vårt felt. For å bygge stein på stein mener vi dette bør telle i en langsiktig strategi for å skape internasjonale arenaer for ny norsk kunstmusikk. For mange internasjonale aktører er det allerede vi som er "institusjonen" innenfor vårt spesifikke kunstneriske fagfelt. Å lage en fullstendig institusjonalisert virksomhet av Oslo Sinfonietta og Cikada mener vi ikke er hensiktsmessig, men vi ser at våre

internasjonale samarbeidspartnere forventer at vi skal kunne planlegge mer langsiktig enn hva dagens modell gir oss sikkerhet for.

En styrking av vår sektor vil også gjøre oss bedre skikket til å fungere som likeverdige samarbeidspartnere med de store nasjonale kulturinstitusjonene. Idag har vi riktignok samarbeid på en del felt, men med bevilgninger som omsøkes årlig uten noen garantier for fremtiden, er det begrenset hvor dypgående og langsiktige samarbeidsmodeller vi tør å engasjere oss i.

Fra oppsummeringen, kapittel 16 i utredningen:

Vår gjennomgang av Kulturløftet viser at trykket i kulturpolitikken etter 2005 har ligget på å bygge ut den kulturelle infrastrukturen. I årene som kommer må oppmerksomheten i større grad rettes mot innholdet i denne infrastrukturen. Trykket i kulturpolitikken må ligge på kunstproduksjon, kvalitet og publikum. Som vi har redegjort for i tidligere kapitler kan dette oppnås gjennom:

- ***mer fleksibel drift av kulturinstitusjoner gjennom overenskomster om arbeidstid og frikjøp av opphavsrettigheter (jf. kapittel 13)***
- ***kulturinstitusjonene må i større grad stimulere den skapende kunstneriske virksomheten (jf. kapittel 13)***
- ***økt samarbeid mellom kulturinstitusjoner og frie grupper (jf. kapittel 13)***
- ***en omlegging av eierstyringen av kulturinstitusjonene (jf. kapittel 14)***
- ***en økning i andelen av de statlige kulturmidlene som avsettes til Norsk kulturfond***

Her konkluderer utvalget bl. a. med et ønske om mer (ny)skapende kulturinstitusjoner, og økt samarbeid mellom kulturinstitusjonene og de frie gruppene. Hvis det siste punktet vedr. økte midler til Norsk Kulturfond gjøres gjeldende, og man klarer å kanalisere dette til kvalitetsbevisste søkere med langsiktige mål, mener vi at forholdene ligger tilrette for mer jevnbyrdige samarbeidsprosjekter i fremtiden.

Vi ønsker dere lykke til videre med det viktige arbeidet med å forme Norges fremtidige kulturpolitikk!

Oslo, 17.04.13

Ludvig Claeson
daglig leder
Foreningen Oslo Sinfonietta og Cikada